

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

Кафедра туризму і готельного господарства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету менеджменту

(Писаревський І. М.)
// _____ 2014 року
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУРОРТОЛОГІЯ

галузі знань 1401 „Сфера обслуговування”

напрями підготовки 6.140103 „Туризм”

факультет менеджменту

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма дисципліни „Курортологія” (для студентів 3 курсу всіх форм навчання напряму підготовки 6.140103 „Туризм”).

РОЗРОБНИКИ:

ст. викл. Кравець О. М.

ст. викл. Рябев А. А.

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри туризму і готельного господарства.

Протокол від “27” серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Писаревський І. М.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Солнишкін В. В.) “ 27 ” 11 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014 р.

© О. М. Кравець, 2014 р.

© А. А. Рябев, 2014 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів денна форма – 3,5, заочна форма – 4,0	Варіативна	Рік (роки) підготовки	
		3-й	3-й
		Семестр(и)	
		5-й	6-й
Загальна кількість годин: - денна форма – 126, - заочна форма – 144	Галузь знань: 1401 „Сфера обслуговування”	Лекції, год.:	
		34	4
Модулів – 1	Напрямок підготовки: 6.140103 „Туризм”	Практичні, семінарські, год.:	
		17	8
Змістових модулів (ЗМ) – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лабораторні, год.:	
		не передбачені	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 3-й сем. – 3; самостійної роботи студента – 3-й сем. – 4;	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота, год.:	
		75	132
		Індивідуальні завдання:	
		18	18
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): - розрахунково-графічна робота (РГР) – для денної форми навчання; - контрольна робота (КР) – для заочної форми навчання	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для становить:

для денної форми навчання – 40 % : 60%,

для заочної форми навчання – 8 % : 92 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни „Курортологія” є формування теоретичних вмінь та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів, організація санаторно-курортного лікування.

Основними завданнями вивчення дисципліни „Курортологія” є набуття навичок щодо використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів під час лікування в умовах санаторно-курортних закладів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні природні та преформовані лікувальні фактори, механізм їх впливу на організм людини та використання в умовах курорту;
- законодавчі акти, що регулюють здійснення курортної діяльності в Україні;
- основні, в т.ч. інноваційні, методи та технології санаторно-курортного оздоровлення, лікування, профілактики, що використовують на курортах Світу та в Україні;
- основні тенденції розвитку курортів Світу.

вміти:

- надавати характеристику кліматичним умовам санаторно-курортного відпочинку та лікування за окремими регіонами;
- класифікувати клімат для різних видів рекреаційної діяльності;
- класифікувати курортні регіони, курортні місцевості та санаторно-курортні установи в залежності від видів курортних ресурсів та рекреаційної діяльності;
- характеризувати основні типи курортів на території України, визначати їх лікувальний профіль та спеціалізацію;
- аналізувати основні природні лікувальні чинники з позицій можливості їх використання для покращення стану здоров'я при різних захворюваннях.

мати компетентності:

- мати професійно профільовані знання й практичні навички в області курортології й мати здатність їх використовувати в області туризму;
- використовувати загальні методи оцінки санаторно-курортного потенціалу з метою застосування в рекреаційних цілях.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Курортологія

Змістовий модуль 1.1. Основи курортології

Тема 1. Курорти – провідний сегмент індустрії туризму

Курорти: поняття, функції, види, інфраструктура. Курортна справа в системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчому туризмі. Курортологія: визначення, завдання, напрямки.

Тема 2. Історія розвитку санаторно-курортної справи

Історичні аспекти розвитку санаторно-курортної справи. Сучасний стан санаторно-курортної справи в Україні.

Тема 3. Основи медичної кліматології

Поняття та завдання медичної кліматології. Типи клімату й погоди та їхній вплив на організм людини: адаптація, акліматизація, загартовування. Основні методи кліматотерапії. Фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур. Курортні ландшафти та їхнє використання в рекреаційних цілях.

Тема 4. Основи бальнеології та бальнеотехніки

Лікувальна дія прісної води на організм людини. Гідротерапія. Визначення та основні поняття бальнеології. Основні методи бальнеологічного лікування. Бальнеотехніка: предмет, завдання, технологічні схеми. Лікувальні мінеральні води України.

Тема 5. Основи грязелікування

Лікувальні грязі: поняття та класифікація. Особливості оздоровчої дії лікувальних грязей на організм людини. Методики проведення грязелікувальних процедур. Показання та протипоказання до грязелікування.

Тема 6. Лікування глиною в курортній практиці. Псамотерапія

Цілющі властивості й хімічний склад глини. Види лікувальної глини та їх використання в курортній практиці. Псамотерапія.

Тема 7. Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні

Термотерапія: поняття, сутність, різновиди. Парафінолікування. Озокеритолікування. Лікування нафталанською нафтою. Лікувальна дія пари.

Тема 8. Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці

Фітотерапія: поняття, лікувальні форми. Апітерапія: лікування медом і продуктами бджільництва. Цілющі властивості меду та його використання при хворобах людини.

Тема 9. Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори

Фізіотерапія: поняття і сутність. Штучні фізичні фактори, що використовують у курортній лікувальній практиці. Методи апаратної фізіотерапії. Використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування.

Тема 10. Лікувальна фізична культура ті лікувальний масаж

Рухова активність в умовах курорту. Основи лікувальної фізичної культури (ЛФК). Форми занять ЛФК. Масаж в комплексі санаторно-курортного лікування. Основні види масажу.

Змістовий модуль 1.2. Основи санаторно-курортного лікування

Тема 11. Особливості організації лікування хвороб людини в умовах курорту
 Специфіка санаторно-курортного лікування. Види санаторно-курортних закладів. Функціональна структура санаторно-курортних закладів та їхня матеріально-технічна база.

Тема 12. Управління санаторно-курортними закладами

Правове-регулювання діяльності санаторно-курортних закладів. Концепція маркетингу в управлінні санаторно-курортною діяльністю. Кадровий склад закладів санаторно-курортного комплексу. Забезпечення якості й ефективності діяльності санаторно-курортних закладів.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	Пр.	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Курортологія										
Змістовий модуль 1.1. Основи курортології										
Тема 1	8	2	–	2	4	12	–	–	–	12
Тема 2	10	2	–	2	6	12	–	–	1	11
Тема 3	10	3	–	1	6	12	0,5	–	–	11,5
Тема 4	9	3	–	1	5	12	0,5	–	1	10,5
Тема 5	10	3	–	1	6	12	–	–	–	12
Тема 6	10	3	–	1	6	12	–	–	1	11
Тема 7	11	3	–	2	6	12	0,5	–	–	11,5
Тема 8	10	3	–	1	6	12	–	–	1	11
Тема 9	10	3	–	1	6	12	–	–	–	12
Тема 10	10	3	–	1	6	12	0,5	–	1	10,5
Разом за ЗМ 1.1	98	28	–	13	57	120	2	–	5	113
Змістовий модуль 1.2. Організація санаторно-курортного лікування										
Тема 11	14	3	–	2	9	12	0,5	–	1	10,5
Тема 12	14	3	–	2	9	12	0,5	–	2	9,5
Разом за ЗМ 1.2	28	6	–	4	18	24	2	–	3	19
в т.ч. індивідуальне завдання	18	–	–	–	18	18	–	–	–	18
Разом за дисципліною	126	34	–	17	75	144	4	–	8	132

5. Теми семінарських занять

не передбачені навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Курортологія			
Змістовий модуль 1.1. Основи курортології			
1	Курорти – провідний сегмент індустрії туризму	2	–
2	Історія розвитку санаторно-курортної справи	2	1
3	Основи медичної кліматології	1	–
4	Основи бальнеології та бальнеотехніки	1	1
5	Основи грязелікування	1	–
6	Лікування глиною в курортній практиці	1	1
7	Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні	2	–
8	Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці	1	1
9	Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори	1	–
10	Лікувальна фізична культура та лікувальний масаж	1	1
Змістовий модуль 1.2. Організація санаторно-курортного лікування			
11	Особливості організації лікування хвороб людини в умовах курорту	2	1
12	Управління санаторно-курортними закладами	2	2
Разом		17	8

7. Теми лабораторних занять *не передбачені навчальним планом*

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Курортологія			
Змістовий модуль 1.1. Основи курортології			
1	Курорти – провідний сегмент індустрії туризму	4	12
2	Історія розвитку санаторно-курортної справи	6	11
3	Основи медичної кліматології	6	11,5
4	Основи бальнеології та бальнеотехніки	5	10,5
5	Основи грязелікування	6	12
6	Лікування глиною в курортній практиці	6	11
7	Термотерапія в санаторно-курортному лікуванні	6	11,5
8	Фітотерапія й апітерапія в курортній практиці.	6	11
9	Преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори	6	12
10	Лікувальна фізична культура та лікувальний масаж	6	10,5
Змістовий модуль 1.2. Організація санаторно-курортного лікування			
11	Особливості організації лікування хвороб людини в умовах курорту	9	10,5

12	Управління санаторно-курортними закладами	9	9,5
13	в т.ч. Індивідуальне завдання	18	18
Разом		75	132

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Розрахунково-графічна робота для студентів денної і **контрольна робота** для студентів заочної форми навчання на тему „Курорти _____ (назва країни за варіантом)” – 18 годин:

1. Загальна характеристика природно-кліматичних ресурсів країни.
2. Характеристика основних курортів країни за типами.
3. Оцінка потенціалу лікувально-оздоровчого туризму в країні.

Додаток А. Загальна характеристика курортів країни за типами.

Додаток Б. Презентація курортів країни.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв’язок завдань. Конспектування лекцій. Самостійна робота тощо.

11. Методи контролю

Методи поточного контролю знань студентів. Спостереження за діяльністю студентів. Усне опитування (індивідуальне і фронтальне). Контрольні роботи. Практична перевірка умінь і навичок. Доповіді за темами змістових модулів. Індивідуальні завдання: РГР або контрольна робота (залежно від форми навчання). Поточний контроль у формі комп’ютерного тестування у відповідному курсі системи дистанційного навчання Moodle.

Методи підсумкового контролю знань студентів. Підсумковий контроль знань у формі екзамену. Оцінка формується на основі письмового тестового опитування з використанням білетів або в системі дистанційного навчання Moodle. У разі виникнення спірної оцінки викладач має право провести додаткове усне опитування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна атестація та самостійна робота												Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
ЗМ 1										ЗМ 2				ІЗ
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
25										25		20	30 %	100 %
70 %														

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90–100	відмінно	зараховано	A
82–89	добре		B
74–81			C
64–73			D
60–63	задовільно		E
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки з дидактичним забезпеченням до практичних занять, самостійної роботи та виконання контрольної роботи з дисципліни „Курортологія” (для студентів 2, 3 і 4 курсів усіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 „Менеджмент”, 6.140101 „Готельно-ресторанна справа”, 6.140103 „Туризм”) / Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : Кравець О. М., Рябев А. А. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 42 с.

2. Кравець О. М., Рябев А. А. Конспект лекцій з дисципліни „Курортологія” (для студентів всіх форм навчання напрямів підготовки 6.030601 „Менеджмент”, 6.140101 „Готельно-ресторанна справа”, 6.140103 „Туризм”) / Кравець О. М., Рябев А. А. Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 106 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Про курорти: закон України від 05.10.2000 р. N 2026-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>.

2. Бабкина А. В. Специальные виды туризма: учеб. пособие / А. В. Бабкина. – Ростов н/Д : Феникс, 2008. – 252 с.

3. Драчева Е. Л. Специальные виды туризма. Лечебный туризм: учеб. пособие / Е. Л. Драчева. – М. : Кнорус, 2008. – 152 с .

4. Курорты: энциклопедический словарь / [гл. ред. Е.И. Чазов]. – М. : Сов. энциклопедия, 1983. – 592 с.

5. Степанов Е. Г. Основы курортологии и Санаторно-курортное лечение :

учеб. пособие / Е. Г. Степанов. – Х. : изд-во „Кроссруд”, 2007. – 584 с.

6. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посібник / В. Н. Фоменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Допоміжна

1. Ассман Д. Чувствительность человека к погоде / Д. Ассман. – Л. : Гидрометеиздат, 1966. – 156 с.

2. Боголюбов В. М. Курортология и физиотерапия / В. М. Боголюбов. – М. : Бином, 2008. – 312 с.

3. Ветитнев А. М. Курортное дело : учеб. пособие / А. М. Ветитнев, Л. Б. Журавлева. – М. : КНОРУС, 2006. – 528 с.

4. Кочатков Д. Физиопрофилактика и закаливание / Д. Кочатков, М. Михалков. – София : Медицина и физкультура, 1975. – 238 с.

5. Кусков А. С. Курортология и оздоровительный туризм / А. С. Кусков, О. В. Лысикова. – Ростов н/Д : Феникс, 2004. – 320 с.

6. Лапп С. К. Талассотерапия : море смывает все болезни / С. К. Лапп. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2007. – С. 89–120.

7. Лобода М. В. Основы курортологии / М. В. Лобода, Э. А. Колесник. – К. : Изд. Куприянова, 2003. – 512 с.

8. Олефиренко В. Г. Водолечение. 2-е изд. / В. Г. Олефиренко. – М. : Медицина, 1978. – 278 с.

9. Правила оформлення списків посилань на використані та рекомендовані джерела інформації / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н. Б. Давидова, Н. О. Рибаківа, О. М. Науменко. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 4 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Безруков Ю. Ф. Рекреационные ресурсы и курортология / Ю. Ф. Безруков [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.jewellery.org.ua/address/Bezrukov-09.pdf>.

2. Вивчення потенційних ринків для Спа-лікувального туристичного сектору Криму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://linc.com.ua/documents/storage/Spa_Market_Research.pdf.

3. Восстановительная медицина и курортология [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.unmc.su/Kremlin_medicine/Journal-3-2008.pdf.

4. Все курорты мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.yestravel.ru/resorts/>.

5. Держтуризмкурорт закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua/ua/>

6. Кравець О. М. Курортологія (ТУР) : навчальний дистанційний курс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=1403>

7. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sankurort.ua/>.

8. Курорты мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.tourua.com/ru/resort/>.

9. Менеджмент діяльності санаторно-курортних закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.confcontact.com/20101224/3_kraev.htm.

10. Цифровий репозиторій ХНУМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>